

KULTŪRA, SPORTAS IR TURIZMAS

KULTŪRA

Vilniaus rajono kultūros centrinės įstaigos įsikūrusios Nemenčinėje ir Rudaminoje.

Vilniaus rajono gyventojus aptarnauja 43 bibliotekos, iš jų: Centrinė biblioteka Rudaminoje, Nemenčinės miesto, Nemenčinės miesto vaikų ir 40 struktūrinių padalinių. Bibliotekų tinklo prieinamumo koeficientas 2711 gyventojas vienai rajono bibliotekai. Bibliotekų tinklo tankumas 1000 gyventojų – 0,40 bibliotekos. 2023 metais rajono bibliotekose aptarnauti 8335 skaitytojai, 62554 lankytojai, išduota 103689 spaudiniai. Organizuoti 1094 renginiai, kuriuose apsilankė 16 930 lankytojų. 2023 m., iš įvairių šaltinių, įsigyta leidinių už 123647,06 Eur. Bibliotekų fonduose saugoma 294246 egz. grožinės literatūros, 102025 egz. šakinės literatūros leidinių.

Vilniaus rajone veikia Nemenčinės ir Rudaminos kultūros centrai. Kiekvienas administruoja po 14 skyrių išsibarsčiusių po visą rajoną.

2023 m. spalio 20 d. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-263 „Dėl Nemenčinės daugiafunkcinio kultūros centro pavadinimo pakeitimo ir kultūros centro nuostatų patvirtinimo“ įstaigos pavadinimas pakeistas į Nemenčinės kultūros centras (toliau – NKC). 2023 m. NKC ir skyriuose įvyko 406 renginiai, kuriuos aplankė 132 071 lankytojai. Svarbesni didelio žiūrovų dėmesio sulaukę renginiai:

- XXIII Lenkų kultūros festivalis „Kwiaty Polskie“, dalyvavo 62 kolektyvai: 54 iš Vilniaus ir Vilniaus rajono, 3 – iš kitų rajonų, 5 – iš užsienio. Festivalyje pasirodė 1 200 dalyvių;
- IX Lenkų šokių turnyras Vilnijos verbai laimėti, kuriame 2023 m. dalyvavo net 300 šokėjų (palyginimui 2022 m. – 160 vaikų) iš Vilniaus miesto ir Vilniaus rajono;
- Koncertas „Draugystės tiltai“, kuriame dalyvavo NKC kolektyvai bei kolektyvai iš Brazilijos, Lenkijos ir Ukrainos.

NKC kolektyvai aktyviai dalyvavo kultūrinėje veikloje bei atstovavo Vilniaus rajoną Lietuvoje ir užsienyje. 2023 metais meno kolektyvai vyko koncertuoti 197 kartus: 162 išvykos Lietuvoje ir 35 į užsienį:

- Šokių kolektyvas „Dalina“ – Latvijoje, Lenkijoje, Kroatijoje;
- Liaudies šokio kolektyvas „Perła” – Lenkijoje, Juodkalnijoje, Meksikoje;
- Lenkų dainų ir šokių ansamblis „Ojcowizna“ – Lenkijoje, Čekijoje, Vengrijoje;
- Šokių kolektyvas „Przyjaźń“ – Lenkijoje, Estijoje, Juodkalnijoje;
- G. J. Mincevič vardo Reprezentacinis lenkų dainų ir šokių kolektyvas „Wileńszczyzna” – Turkijoje, Ispanijoje;

- „Kapela Świętojańska“, vokaliniai kolektyvai „Mejszagolanki“, „Randeo Anima“, „Wspomnienie” bei „Pogoda“ – Lenkijoje.

NKC meno kolektyvai minėjo veiklos jubiliejus: vokalinis kolektyvas „Jezioranka“ – 35 metų, vokalinis ansamblis „Randeo Anima“ – 15 metų, vokalinis kolektyvas „Gija“ - 10 metų, vokalinė-instrumentinė grupė „Bez słów“ – 5 metų.

2023 metais susibūrė 3 nauji meno kolektyvai: Maišiagalos skyriuje veiklą vykdyti pradėjo jaunimo grupė „Green Gold“, Kabiškių skyriuje įkurti 2 nauji kolektyvai – vokalinė moterų grupė „Vox cordis“ ir vokalinė vaikų grupė „Sing“.

NKC veikia 27 mėgėjų meno kolektyvai, iš jų 7 – vaikų ir jaunimo.

2023 m. koncertuoti pakviesta 10 profesionalaus meno atlikėjų.

2023 m. spalio 20 d. Vilniaus rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. T3-262 „Dėl Rudaminos daugiaviečio kultūros centro pavadinimo pakeitimo ir kultūros centro nuostatų patvirtinimo“ įstaigos pavadinimas pakeistas į Rudaminos kultūros centras (toliau – RKC). RKC ir jo skyriai 2023 m. suorganizavo 521 renginį, iš jų 447 – viešieji, 74 – virtualūs. Renginiuose lankėsi ir dalyvavo 96 992 dalyviai. Svarbesni didelio žiūrovų dėmesio sulaukę renginiai:

- Kalėdinių ir pastoralinių giesmių, kalėdines giesmes dainuojančių kolektyvų peržiūra;
- VIII Tarptautinis sakralinės muzikos festivalis "Kristus karaliauja! Aleliuja";
- IV Tarptautinis liaudies šokių festivalis "šok, šok, pasuk";
- Pramoginis koncertas „Goodbye summer party“.

RKC meno kolektyvai minėjo veiklos jubiliejus: 20 metų - vokalinis ansamblis „Echo“ ir 5 metų - Vilniaus krašto kultūros bei tradicijos mylėtojų ratas „Mickunianka“.

Liaudies šokių ir dainų ansamblis „Rudomianka“ (8 įvairaus amžiaus grupės, 179 dalyviai) 2023 m. atstovavo Vilniaus rajonui ir Lietuvai XXXIV tarptautiniame folkloro festivalyje Čekijoje (XXXIV International Folklore Festival in Prague), International Folk Dance and Music Festival „Dancing in Ohrid“, Makedonijoje bei 19-ajame Pasauliniame folkloro kolektyvų festivalyje Žešuve. Liaudies dainų ir šokių ansamblio „Rudomianka“ paauglių grupė, Lietuvių liaudies kolektyvas „Žiogeliai“ ir liaudies šokių kolektyvas „Hałas“ dalyvavo Tarptautiniame konkurse Baltic Amber Jurmala 2023 (Jurmala, Latvija) ir pelnė: Hałas – I vietą, Rudomianka – II vietą, Žiogeliai – III vietą.

RKC veikia 33 mėgėjų meno kolektyvai, iš jų 12 – vaikų ir jaunimo.

Vilniaus rajono teritorijoje veikia du muziejai Vladislavo Sirokomlės muziejus (toliau- VSM) ir jo filialas ir Vilniaus krašto etnografinis muziejus (toliau – VKEM) ir jo filialai.

2023 m. VSM apsilankė 4 340 lankytojų. Pagrindinė 2023 m. VSM veikla buvo susijusi su Poeto ir kraštotyrininko Vladislavo Sirokomlės 200-osioms gimimo metinėms. Šia proga paminėti

buvo organizuoti įvairūs renginiai: poezijos ir muzikos renginių ciklas, tarptautinė konferencija, paveikslų kolekcijos paroda, konkursas, ekspedicija. Bendrai organizuota 35 renginiai.

2023 m. VKEM ir jo filialuose apsilankė 4281 lankytojas, buvo pravesti 73 edukaciniai užsiėmimai, kuriuose dalyvavo 1746 dalyviai, surengtos 42 parodos (iš jų 4 virtualios ir 8 surengtos kitose Lietuvos bei užsienio kultūros įstaigose). Per ataskaitinius metus surinkta 640 naujų eksponatų. VKEM vykdomi užsiėmimai „Sukursime vaikystės žaislą“, „Verbų rišimas“ ir „Muilo gaminimas“ buvo patvirtinti ir įtraukti į Lietuvos kultūrinės edukacijos sistemą - gavo „Kultūros pasą“.

TURIZMAS

Vilniaus rajono turizmo informacijos centro (toliau-TIC) duomenimis 2023 m. turistinio sezono metu, Europos geografinio centre apsilankė **14863** turistų iš skirtingų šalių. TIC administruoja 4 socialinių tinklų paskyras Facebook ir Instagram platformose, administruoja ir atnaujina informaciją interneto svetainėje www.vrtic.lt. Informacija apie Vilniaus rajono turizmo galimybes buvo periodiškai skelbiama www.wilnoteka.lt, www.l24.lt, „Pamatyk Lietuvoje“, „We love Lithuania“, „Baeautiful Baltics“, Vilniaus rajono savivaldybės tinklapyje. Bendrai buvo paskelbti 29 straipsniai.

2023 m. siekiant kurti patrauklų Vilniaus rajono įvaizdį, TIC rengė įvairaus pobūdžio pristatymus. Pristatymuose atsispindėjo švietimo, turizmo, aplinkos ir kultūros tematika. Vilniaus rajono turizmo ištekliai buvo pristatyti tarptautinėje aktyvaus laisvalaikio ir turizmo parodoje „Adventur 2023“. 2023 m. EGC pradėta teikti naują paslaugą – atvirlaiškio su linkėjimais iš Europos centro siuntimas į visus pasaulio kampelius.

SPORTAS

Vadovaujantis Vilniaus rajono savivaldybės tarybos 2023 m. lapkričio 15 d. sprendimu Nr.T3-290 „Dėl pritarimo tapti VšĮ „FK TransINVEST“ dalininke“ Vilniaus rajono savivaldybė tapo futbolo klubo „TransINVEST“ dalininke.

Savivaldybė, kaip ir kasmet, prisideda prie Vilniaus rajone veikiančių sporto organizacijų finansavimo. 2023 metais paremtas 21 sporto projektas. Iš viso savivaldybė skyrė 30 tūkst. eurų. Gautą finansavimą sporto klubai panaudojo sporto renginių organizavimui, inventoriaus įsigijimui, fizinio aktyvumo organizavimui ir dalyvavimui sporto čempionatuose.

Vilniaus rajono sporto centras (toliau – Sporto centras) veikia Nemenčinėje. Jame vystomos penkios sporto šakos: biatlonas, boksas, lengvoji atletika, tinklinis, žolės riedulys.

Sporto centro biatlonininkai 2023 metais Lietuvos biatlono čempionate iškovojo: 17 aukso ir 7 sidabro medalius. Lietuvos biatlono taurės varžybose iškovojo 1 vieta – 14; 2 vieta – 5; 3 vieta –

5. Boksininkai Tarptautiniame bokso turnyre Vokietijoje iškovojo 3 prizines vietas. Lengvosios atletikos atstovai tapo Lietuvos kroso taurės rajonų grupėje 2 vietas laimėtojai. Lietuvos kroso taurės moterų grupėje bendroje 6 etapų įskaitoje - iškovojo I vietą. Lietuvos lengvosios atletikos jaunimo iki 23 m. čempionate lengvaatlečiai iškovojo 1 aukso, 5 sidabro ir 1 bronzos medalį. Lietuvos lengvosios atletikos taurės varžybose iškovojo: 1 vietą – 2, 2 vietą – 1.

Svarbesni renginiai. „Maratony kresowe“ – tai tarptautinės MTB dviračių varžybos „Maratony kresowe“ ir bėgimo varžybos „Kresowe Trail“. Dalyvavo per 300 bėgimo ir dviračių sporto mėgėjų. Vilniaus rajono sporto šventė – tradicinė šventė, kurioje Vilniaus rajono savivaldybės gyventojai varžosi tarpusavyje krepšinio, tinklinio, futbolo, šaškių ir šachmatų rungtyse. Dalyvavo virš 200 sporto mėgėjų. Vilniaus rajono riedslidžių Mero taurė – populiarinti slidinėjimo sportą, pritraukiant vaikus ir jaunimą, taip pat parodant, kad šia sporto šaka galima užsiiminėti ne tik žiemą, bet ir vasarą. Dalyvavo virš 80 asmenų. Vilniaus rajono taurės bokso turnyras – dalyvavo 62 boksininkai. Vilniaus rajono neįgaliųjų sporto šventė „Mes esame“ – šventėje buvo užregistruota apie 70 Vilniaus rajono neįgaliųjų, kurie galėjo dalyvauti įvairių sporto šakų varžybose, tarp jų buvo ir parolimpinių sporto šakų, kurios pritraukė didžiausią dėmesį: bočia, tinklinis, stalo tenisas, krepšinis.